

Łódź, dnia 5 listopada 2018 roku

Pani  
Barbara Hojnacka  
Wójt Gminy Brzeziny

WK – 602/47/2018

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 561) informuję Panią Wójt, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła doraźną kontrolę gospodarki finansowej w Gminie Brzeziny, w zakresie udzielania zamówień publicznych<sup>1</sup>. Kontrolą objęto wybrane zagadnienia z lat 2016-2018. Wykazane uchybienia i nieprawidłowości dotyczyły, w szczególności:

**I.**

**Udzielenia zamówienia na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Brzeziny – postępowanie SIZP.271.38.2017**

1. Gmina Brzeziny w dniu 25 września 2017 roku wszczęła postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na ww. zadanie. W postępowaniu wpłynęły 3 oferty. Oceny ofert dokonano z zastosowaniem art. 24aa ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1986 ze zm.). W wyniku wstępnego badania ofert – oferta firmy EMKAN-PRO Krzysztof Murawski – oceniona została najwyżej. W dniu 16 października 2017 roku zamawiający - na podstawie art. 26 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych - wezwał wykonawcę do złożenia dokumentów

---

<sup>1</sup> Czynności kontrolne przeprowadzone zostały w dniach 23-31 sierpnia 2018 roku. W dniu 14 września 2018 roku został podpisany protokół kontroli.

wskazanych w § 9 ust. 2 i ust. 10 specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Oświadczenia i dokumenty wpłynęły do zamawiającego w oryginale w terminie określonym przez zamawiającego. Złożone oświadczenia i dokumenty (w tym: wykaz wykonanych robót budowlanych; wykaz osób, które będą uczestniczyć w wykonywaniu zamówienia; oświadczenie o niezaleganiu z opłacaniem podatków i opłat; oświadczenie dotyczące stosowanego produktu) oznaczone zostały datą 6 października 2017 roku, tj. na dzień złożenia oferty, nie zaś na dzień złożenia oświadczeń, o czym mowa w art. 26 ust. 2 ww. ustawy. Zamawiający nie wezwał wykonawcy - w trybie art. 26 ust. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych - do złożenia dokumentów i oświadczeń aktualnych na dzień ich złożenia, co naruszało regulę określoną w art. 26 ust. 2 ww. ustawy.

2. Jednostka w dniu 27 kwietnia 2018 roku spisała protokół konieczności z wykonawcą EMKAN-PRO Krzysztof Murawski w ramach realizacji umowy nr RU/226/2017 z dnia 9 listopada 2017 roku, której przedmiotem było wykonanie robót budowlanych w zakresie realizacji zadania, pn. „Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Brzeziny”. Protokół konieczności spisano w związku z wyłączeniem z realizacji 5 sztuk przydomowych oczyszczalni ścieków (rezygnacja mieszkańców którzy zadeklarowali udział w projekcie i dla których gmina opracowała projekty budowlane) i włączenia w ich miejsce budowy oczyszczalni na dodatkowych nieruchomościach. Wskazana zmiana warunków pierwotnej umowy nie została wprowadzona w formie aneksu. Powyższe naruszało § 14 umowy nr 226/2017 z dnia 9 listopada 2017 roku, zgodnie z którym - dopuszczalne przypadki zmian niniejszej umowy zawarte są w specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Wszelkie zmiany umowy pod rygorem nieważności, wymagają formy pisemnej i mogą być dopuszczalne tylko w granicach unormowanych w art. 144 i art. 145 ustawy Prawo zamówień publicznych. Zamawiający w specyfikacji istotnych warunków zamówienia z dnia 25 września 2017 roku dopuszczał zmianę postanowień zawartej umowy m.in. w następujących przypadkach: zmiany dokumentacji, zmiany wymiarów, położenia, lokalizacji (§ 23 pkt 1.6 SIWZ), rezygnacji przez zamawiającego z części robót (§ 23 pkt 1.11 SIWZ), konieczności wykonania robót dodatkowych – świadczeń zamiennych (§ 23 pkt 1.14 SIWZ). Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, że rezygnacja z budowy pięciu przydomowych oczyszczalni i zastąpienie ich budową dwóch POŚ na terenach nieobjętych dokumentacją stanowiło zmianę warunków umowy przewidzianą w specyfikacji istotnych warunków zamówienia i powinno nastąpić w formie aneksu do umowy.
3. W budżecie Gminy Brzeziny na rok 2018, przyjętym uchwałą nr XLVI/299/2017 z dnia 19 grudnia 2017 roku oraz w wieloletniej prognozie finansowej Gminy Brzeziny na lata 2018-2021 wraz z prognozą długu i spłat zobowiązań na lata 2018-2022, przyjętej uchwałą Rady Gminy Brzeziny nr XLVI/298/2017 z dnia 19 grudnia 2017 roku, zabezpieczono środki finansowe na zadanie pn. „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Brzeziny poprzez budowę przydomowych oczyszczalni ścieków, sieci kanalizacji sanitarnej oraz przebudowę wodociągu”, w wysokości uniemożliwiającej pokrycie wydatków w kwotach wynikających z zawartych umów. W umowie nr RU/226/2017 z dnia 9 listopada 2017 roku, której przedmiotem było

wykonanie robót budowlanych w zakresie realizacji zadania, pn. „Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Brzeziny”, strony ustaliły wynagrodzenie w kwocie 1.399.000,00 zł, natomiast termin zakończenia robót budowlanych upływał w dniu 30 kwietnia 2018 roku. W myśl § 6 ust. 5 przedmiotowej umowy, rozliczenie za wykonanie robót budowlanych stanowiących przedmiot umowy miało być dokonywane na podstawie faktur częściowych i faktury końcowej. Zamawiający zastrzegł możliwość wystawienia maksymalnie jednej faktury częściowej w każdym miesiącu wykonania robót budowlanych. Zamawiający zastrzegł też, że wysokość płatności częściowych w roku 2017 nie może przekroczyć kwot wynikających z programu rzeczowo-finansowego, zatwierdzonego przez zamawiającego. Wskazany harmonogram wskazywał, że w grudniu 2017 roku wykonawca planował realizację przydomowych oczyszczalni ścieków w czterech miejscowościach. Inwestycje w pozostałych 25 miejscowościach planowano wykonać w 2018 roku. W 2017 roku wykonawca nie wystawił żadnej faktury częściowej. W związku z powyższym jednostka była świadoma, że cała kwota wynikająca z ww. umowy będzie podlegała zapłacie w 2018 roku. Pomimo tego w budżecie Gminy Brzeziny na rok 2018, na zadanie pn. „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Brzeziny, poprzez budowę przydomowych oczyszczalni ścieków, sieci kanalizacyjnej sanitarnej oraz przebudowę wodociągu” zaplanowano kwotę 528.850,80 zł, podczas gdy wydatki wynikające z zawartych umów przypadające do zapłaty w 2018 roku w ramach wskazanego zadania wynosiły 1.645.000,00 zł (1.399.000,00 zł z powyższej umowy + 246.000,00 zł umowa z dnia 6 grudnia 2017 roku zawarta z Zakładem Instalacji Wodno-Kanalizacyjnej „TOMPEX” Tadeusz Strumian, której przedmiotem było wykonanie prac projektowych i robót budowlanych w zakresie realizacji zadania pn. „Przebudowa sieci wodociągowej we wsi Teodorów, gmina Brzeziny ” – termin realizacji inwestycji 30 maja 2018 roku). Zatem na dzień 1 stycznia 2018 roku, zarówno budżet Gminy Brzeziny na rok 2018, jak i wieloletnia prognoza finansowa na lata 2018-2021 wraz z prognozą długu i spłat zobowiązań na lata 2018-2022, nie były realistyczne w odniesieniu do planowanych wydatków na zadanie pn. „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Brzeziny, poprzez budowę przydomowych oczyszczalni ścieków, sieci kanalizacyjnej sanitarnej oraz przebudowę wodociągu”, co naruszało art. 212 ust 1 i art. 226 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 ze zm.).

4. Zadanie pn. „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Brzeziny, poprzez budowę przydomowych oczyszczalni ścieków, budowę oczyszczalni ścieków, sieci kanalizacyjnej sanitarnej oraz przebudowę wodociągu”, realizowane w latach 2017-2018, nie zostało ujęte w wykazie przedsięwzięć stanowiącym załącznik nr 2 do wieloletniej prognozy finansowej Gminy Brzeziny na lata 2018-2021 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2018-2022, przyjętej uchwałą nr XLVI/298/2017 Rady Gminy z dnia 19 grudnia 2017 roku, czym naruszono art. 226 ust. 3 ustawy o finansach publicznych. Wskazany przepis stanowi, że załączniku do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej określa się odrębnie dla każdego

przedsięwzięcia: 1) nazwę i cel, 2) jednostkę organizacyjną odpowiedzialną za realizację lub koordynującą wykonanie przedsięwzięcia, 3) okres realizacji i łączne nakłady finansowe, 4) limity wydatków w poszczególnych latach, 5) limit zobowiązań. Przez przedsięwzięcie należy rozumieć, w myśl art. 226 ust. 4 powyższej ustawy, wieloletnie programy, projekty lub zadania, w tym związane z: 1) programami finansowanymi z udziałem środków o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, 2) umowami o partnerstwie publiczno-prywatnym. W przedmiotowym załączniku należy również zamieścić przedsięwzięcie w ostatnim roku jego realizacji. Zakończenie przedsięwzięcia w danym roku, nie pozbawia go przymiotu zamierzenia wieloletniego.

*Odpowiedzialność za ujawnione nieprawidłowości ponoszą pracownicy Gminy Brzeziny – w zakresie wskazanym szczegółowo w protokole kontroli.*

## **II.**

Zawiadamiając o powyższych nieprawidłowościach proszę Panią Wójt o podjęcie działań mających na celu ich usunięcie oraz zapobieżenie ich występowaniu w przyszłości. W tym celu RIO w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne**:

1. Zapewnić stosowanie art. 26 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych, w celu uzupełniania oświadczeń i dokumentów złożonych przez wykonawców.
2. Zmian umowy o zamówienie publiczne w zakresie przewidzianym w specyfikacji istotnych warunków zamówienia dokonywać w formie pisemnej (aneks do umowy), zgodnie z postanowieniami zawieranych umów.
3. Zapewnić ujmowanie w budżecie Gminy wydatków, które muszą być poniesione w danym roku, z uwagi na zaciągnięte uprzednio zobowiązania.
4. Zapewnić przestrzeganie art. 226 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, w zakresie wymogu realistyczności wieloletniej prognozy finansowej Gminy.
5. W wykazie przedsięwzięć stanowiącym załącznik do wieloletniej prognozy finansowej zamieszczać programy, projekty i zadania spełniające wymogi, o których mowa w art. 226 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, w tym również przedsięwzięcia w ostatnim roku ich realizacji.

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Panią Wójt o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 9 ust. 4 ww. ustawy, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby.

Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej, ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżeń, w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:

1. Przewodniczący Rady Gminy Brzeziny,
2. Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Gminy Brzeziny,
3. aa.